

Uddrag af ”Budgetanalyse af politiet 2009-2010 - Afrapportering af økonomistyringsdelen mv.” afgivet af revisionsfirmaet ”PricewaterhouseCoopers” (”Styregruppen for budgetanalyse af politiet”) den 8. april 2010:

Side 22

”3.1 Udvikling i udgifter til strafferetsplejen

Politiets strafferetsplejekonto § 11.21.21 administreres i praksis som en lovbunden bevilling. Udgifterne til strafferetsplejen har over flere år har udvist en realvækst på over 5 %, jf. Figur .

[figur 5 udeladt]

Med undtagelse af 2007 er udgifterne til strafferetspleje vokset konstant med en gennemsnitlig årlig realvækst på omkring 5 %. Faldet i 2007 kan i al væsentlighed henføres til faldet i omkostninger til advokatsalærer (beskikkede advokater) som følge af produktionstabet i forbindelse med domstolsreformen.

En opdeling på underkonti viser, at kontoen dækker over betydelige forskelle i udgiftsvæksten, jf. Tabel .

Side 23

Tabel 3

2011-priser mio. kr.	2005	2006	2007	2008	2009	2005-2009
Advokatsalær	386,7	392,3	324,0	362,8	394,3	0,5%
Lægeerklæringer	22,3	21,8	20,9	21,5	21,2	-1,2%
Revisionshonorarer	17,8	23,0	18,7	17,5	18,4	0,8%
Transport	3,7	3,1	2,7	3,5	3,8	0,9%
Tekniske undersøgelser	4,5	7,1	6,1	7,8	9,3	19,8%
Øvrige	0,5	0,4	1,1	0,3	8,0	99,8%
Sagsomkostninger	435,5	447,7	373,5	413,4	455,0	1,1%
Retsmedicinske ydelser	155,2	171,1	200,6	222,0	253,9	13,1%
Teleoplysninger m.v.	42,6	41,2	46,6	60,9	76,7	15,8%
Mentalundersøgelser	21,5	24,2	21,0	26,7	26,6	5,4%
Læger – detentionen	15,6	16,5	15,0	13,3	13,1	-4,4%
Bistandsværger	7,3	8,3	8,0	9,4	9,7	7,4%
Udgifter vedr. lig	7,3	7,4	8,3	9,0	9,1	5,6%
Eksterne anklagere	2,8	2,4	7,7	8,6	2,0	-7,7%
Brandundersøgelser	6,1	6,4	6,0	6,9	6,0	-0,5
Øvrige	3,2	3,3	1,8	0,7	1,3	-20,7%
Direkte på strafferetsplejen	261,6	280,8	315,0	357,5	398,3	11,1%
I alt	697,1	728,5	688,5	770,9	853,4	5,2%

Det fremgår, at udgifterne til retsmedicinske ydelser og teleoplysninger er betydelige og samtidig har været i kraftig vækst. Disse omkostninger dækker over henholdsvis udgifterne

til obduktioner, DNA-undersøgelser, herunder også DNA-registeret, og oplysninger fra teleselskaberne i forbindelse med f.eks. aflytninger og teletrafik. For begge områder bemærkes, at den teknologiske udvikling har øget anvendelsesmulighederne og adgangsmulighederne til denne type oplysninger, men at det også kan have gjort ydelserne billigere. Endelig kan den teknologiske udvikling også være med til at aflaste traditionelle og mindre effektive efterforskningsredskaber.

For så vidt angår sagsomkostningerne på strafferetsplejekontoen, kan dømte idømmes at betale sagsomkostningerne. I 2009 beløb dette sig til 370 mio. kr., jf. Tabel .

Tabel 4

2011-priser, mio. kr.	2005	2006	2007	2008	2009
Overførselsindtægter	412,6	438,2	309,7	303,8	370,0
Tilskud (overført til inddrivelse i SKAT)	24,1	88,6	347,8	264,9	291,9

Når dømte pålægges at betale sagsomkostningerne, indtægtsføres disse som en overførselsindtægt (jf. Tabel). Såfremt den dømte ikke betaler inden for seks måneder, overføres fordringen til inddrivelse hos SKAT og nedskrives som tilskud (jf. Tabel). Stigningen i denne post fra 2006 til 2007 skyldes, at der indførtes nye regler for overførsel af fordringerne til SKAT, hvilket bevirkede, at ekstraordinært store fordringer blev overført og dermed nedskrevet i 2007 ...”

Side 26:

”... Det bemærkes, at den årlige realvækst i omkostningerne har været over 10 %, for så vidt angår de omkostninger, hvor politiet disponerer, mens omkostningerne, hvor domstolene disponerer, er steget med knap 1 %....”.

side 27

”3.2.1 Omkostninger på strafferetsplejen, hvor domstolene disponerer

Domstolene disponerer over to omkostningstyper. Nedenfor beskrives disse nærmere, herunder særligt prisfastsættelsen.

♦ **Advokatsalærer** (394,3 mio. kr.). Retsplejeloven fastsætter reglerne for beskikkelse af forsvarere for sigtede eller tiltalte. Rettens fastsættelse af salæret til beskikkede forsvarere sker på grundlag af vejledende takster, der hvert andet år forhandles mellem Justitsministeriet, Rigsadvokaten, præsidenterne for Vestre- og Østre Landsret samt repræsentanter fra Advokatsamfundet. Taksterne reguleres ca. hvert andet år. Politiet og anklagemyndigheden har efter bestemmelserne i retsplejelovens § 721 og § 722 mulighed for at opgive påtalen eller at give et tiltalefrafald, hvis sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i et rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, som i givet fald kan forventes idømt. Bestemmelserne anvendes navnlig som et "procesøkonomisk værktøj" til at skære større sager om bl.a. økonomisk kriminalitet til, således at der ikke benyttes uforholdsmæssigt store ressourcer på at efterforske forhold, som ikke kan forventes at føre til væsentlig yderligere straf. Pri-

oriteringer af denne karakter kan være kontroversielle, og de vil derfor i praksis vanskeligt kunne anvendes som et prioriteringsinstrument.

♦ **Bistandsværger** (9,7 mio. kr.). Straffeloven fastlægger reglerne for beskikkelse af bistandsværger. Vederlag til bistandsværger er fastsat i bekendtgørelsen om bistandsværger med senere ændringer⁴. Vederlagene er fastsat af Justitsministeriet i fællesskab med Landsforeningen af Patientrådgivere og Bistandsværger. Det fremgår af bekendtgørelsen, at politiet udbetaler 1.200 kr. i vederlag til en bistandsværge, der er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, og som er beskikket for en sigtet eller tiltalt under straffesagens behandling. Der udbetales i årligt grundbeløb 1.600 kr. til en bistandsværge, der er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, og som er beskikket for en dømt. Herudover udbetales i vederlag til bistandsværgeren 1.200 kr. for hver påbegyndte 3. måned, hvor den dømte i henhold til dommen er indlagt på psykiatrisk sygehus/sygehusafdeling, anbragt på institution eller lignende. Bistandsværger har endvidere krav på godtgørelse til befordring efter de for ansatte i staten gældende regler. Godtgørelsen ydes efter henvendelse til politiet. I ganske særlige tilfælde kan politiet under hensyn til arbejdets omfang forhøje eller nedsætte de nævnte beløb.

3.2.2 Omkostninger på strafferetsplejen, hvor politiet disponerer

Politiet disponerer over en række af underkontiene på strafferetsplejekontoen. I det følgende beskrives mængdebestemmelsen for hver enkelt underkonto, hvor politiet disponerer:

♦ **Lægeerklæringer** (21,2 mio. kr.). Omkostningerne er oftest relateret til volds- eller spiritussager. I spiritussager rekvirerer politikredsene en læge til udtagning af en blodprøve eller bringer den sigtede til blodprøveudtagning på et hospital, hvorefter lægen sender en regning. I voldssager rekvirerer politikredsene en politiattest fra hospitalet, hvorefter lægen sender en regning.

♦ **Transport** (3,8 mio. kr.). Politiet har et samarbejde med Falck i forbindelse med transport af f.eks. stjålne og/eller ulovlige køretøjer, pengeskabe og it-udstyr i de tilfælde, hvor tekniske undersøgelser ikke kan gennemføres, hvor effekten findes. Ofte er der tale om effekter af en sådan størrelse eller beskaffenhed, at transporten ikke kan varetages af politiet selv. Politiet rekvirerer assistancen og anfører dette i POLSAS. Falck sender en faktura, der efter at være blevet sammenholdt med oplysningerne i POLSAS, betales af politiet.

♦ **Tekniske undersøgelser** (9,3 mio. kr.). Udgifter til tekniske undersøgelser og sagkyndig bistand vedrører ydelser, der ikke kan tilvejebringes gennem den ekspertise, som politiet besidder, f.eks. miljø sager, visse sager om ulovlige køretøjer. Det bemærkes, at langt de fleste undersøgelser gennemføres af Rigspolitiet i regi af Kriminalteknisk Center (KTC), der er dækket af politiets almindelige bevilling. Rigspolitiet rekvirerer en teknisk undersøgelse hos en ekstern part, der derefter

fakturerer ydelserne. Rigspolitiet kontrollerer og betaler fakturaen. Det er Rigspolitiets ansvar at vurdere nødvendigheden af de tekniske undersøgelser, der skal foretages i den enkelte sag, samt at kontrollere, at der alene betales herfor.

- ♦ **Retsmedicinske ydelser** (253,9 mio. kr.). Politiet rekvirerer den relevante ydelse, f.eks. en DNA-test, eventuelt på baggrund af en beslutning truffet af anklagemyndigheden. Desuden omfattes omkostningerne til DNA-prøver med henblik på registrering i DNA-registeret også på denne konto (driftsomkostningerne til selve registeret afholdes på politiets bevilling). Universitet sender hver måned en samlet faktura til Rigs politiet og en specifikation af regningen til de enkelte politikredse, der kontrollerer fakturaen. Rigs politiet betaler fakturaerne. Den teknologiske udvikling har ændret anvendelsesmulighederne for retsmedicinske undersøgelser.

- ♦ **Teleoplysninger mv.** (76,7 mio. kr.). Politiet anmoder om aflytning eller overførsel af data fra teleselskabet, der herefter fakturerer ydelsen. Politiet kontrollerer og betaler fakturaen. Politiets anmodning forudsætter rettens tilsagn. Retten anfører:
 - Omfanget i form af telefonnumre, lokaliteter, adressater eller forsendelser.
 - Konkrete omstændigheder, hvor betingelserne for indgrebet er opfyldt.
 - Tidsrummet for indgrebet (må ikke overstige fire uger). Tidsrummet kan forlænges, men højst med fire uger ad gangen.

- ♦ **Læger – detention** (13,1 mio. kr.). I forbindelse med anbringelse af personer i detentionen, er politiet pligtig til at lade personen tilse af en læge. Dette kan enten ske ved at tilkalde en læge eller ved at lade personen tilse på en skadestue. Hvis personen tilses på en skadestue, afregnes omkostningerne hertil ikke på strafferetsplejekontoen. I praksis foretager den enkelte politibetjent en vurdering af, hvorvidt en person skal anbringes i detentionen eller blot køres til sin bopæl.

- ♦ **Udgifter vedrørende lig** (9,1 mio. kr.). Falck varetager transporten af lig, mens portører medvirker ved obduktioner og ligsyn. Politiet rekvirerer transporten hos Falck i forbindelse med fund af lig.

- ♦ **Brandundersøgelser** (6,0 mio. kr.). KTC tilkaldes ved brand, når assistance er nødvendig for sporsikring eller fastlæggelse af brandårsagen. Det forudsættes dog, at politikredsen selv har foretaget en indledende undersøgelse af stedet. Ved særlige omfattende brande (fare for menneskeliv, ødelæggelse af store formuer mv.) tilkaldes tillige sagkyndige fra Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut (DBI) eller lignende specialister. KTC afgør, om denne tilkaldelse er nødvendig og varetager tilkaldelsen. Strafferetsplejebevillingen dækker alene omkostninger til tredjepart – det vil sige DBI - men ikke KTC.

Side 30

I forhold til at påvirke priserne, herunder også specifikationerne for de enkelte ydelser, vurderes der at være et vist rum. I det følgende beskrives prisfastsættelsen/forhandlingsforløbet for ovenstående underkonti.

- ♦ **Lægeerklæringer** (21,2 mio. kr.). Rigs politiet forhandler minimumstaksterne med den Danske Lægeforening. Der er for visse af ydelserne tale om minimumstakster, og den enkelte læge kan derfor forlange mere for ydelsen. Dette forekommer uhensigtsmæssigt, og det kunne alternativt fremadrettet forsøges at lave en aftale med lægevagten/regionerne vedrørende opgaveløsningen.

- ♦ **Transport** (3,8 mio. kr.). Priserne fastsættes på grundlag af forhandling mellem Rigs politiet (på vegne af hele politiet) og Falck.

- ♦ **Tekniske undersøgelser** (9,3 mio. kr.). Der er ikke fastlagt rammeaftaler grundet opgavernes forskelligartede karakter.
- ♦ **Retsmedicinske ydelser** (253,9 mio. kr.). Priserne fastsættes på grundlag af forhandling mellem Rigspolitiet og universiteterne (København, Århus og Syddansk Universitet). Priserne følger principperne om indtægtsdækket virksomhed. Prisdokumentationen vurderes at være lav, og det kunne derfor overvejes at lave et udbud på området, idet en række udenlandske leverandører (f.eks. universiteter) også ville kunne løse opgaven. Et udbud forudsætter, at der kan sikres tilstrækkelig høj troværdighed om en eventuel ny leverandør for at undgå risikoen for, at der skabes behov for såkaldte ”second opinions”.
- ♦ **Teleoplysninger mv.** (76,7 mio. kr.). Rigspolitiet har udarbejdet et priskatalog fra de forskellige udbydere. Dette er dog ikke sket efter konkurrenceudsættelse (hvilket i mange tilfælde også kan være vanskeligt grundet monopolsituation) eller forhandling. Rigspolitiet indhenter periodisk prisoplysninger fra teleselskaberne.
- ♦ **Læger – detentionen** (13,1 mio. kr.). Her gælder den samme prisprocedure som for lægeerklæringer. Ligeledes kunne det fremover overvejes at lade opgaven overgå til regionerne.
- ♦ **Udgifter vedrørende lig** (9,1 mio. kr.). Der er aftale med Falck og portører (gennem FOA) til regulering af taksterne. Aftalen med Falck er en del af den ovenfor beskrevne aftale med Falck i forbindelse med transport.
- ♦ **Brandundersøgelse** (6,0 mio. kr.). Der eksisterer ikke faste priser for brandundersøgelser. Undersøgelserne afregnes i stedet på grundlag af DBI’s timepriser.

3.2.3 Omkostninger på strafferetsplejen, hvor anklagemyndigheden disponerer

Anklagemyndigheden disponerer over tre underkonti på strafferetsplejekontoen. I det følgende beskrives mængdebestemmelsen for hver underkonto.

- ♦ **Revisionshonorar** (18,4 mio. kr.). Anvendelsen af eksterne revisorer beror på en konkret vurdering i den enkelte sag. Denne vurdering foretages af anklagemyndigheden. Der skal foretages en cost benefit-analyse, inden revisionen iværksættes,

side 31

med henblik på at vurdere, om omkostningen står i forhold til sagens omfang. Ekstern revisionsbistand anvendes typisk i komplekse sager, som angår betydelige beløb, uigennemskuelige transaktioner (ofte i udlandet), og hvor det er nødvendigt at foretage regnskabsmæssige vurderinger af værdiansættelser. Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet (SØK) behandler de største sager og indgår direkte aftale med et revisionsfirma om bistand til efterforskning i en given sag. Revisionsfirmaet fakturerer ydelsen, som statsadvokaten godkender, inden den sendes til betaling i den pågældende politikreds eller hos Rigspolitiet.

- ♦ **Mentalundersøgelser** (26,6 mio. kr.). Anklagemyndigheden vurderer, hvorvidt der i en konkret sag er behov for en mentalundersøgelse. Dette vurderes, ud fra om en mentalundersøgelse vil kunne have indvirkning på en senere strafudmåling. Såfremt anklagemyndigheden vurderer, at der er behov for en mentalundersøgelse, forelægges dette en dommer, der tager stilling til, hvorvidt en sådan skal gennemføres.

♦ **Eksterne anklagere** (2,0 mio. kr.). Rigsadvokaten kan beskikke andre end de i anklagemyndigheden fastansatte jurister, hvilket typisk sker, hvis sagen formodes at forudsætte særlige kompetencer. Dette anvendes hovedsageligt i større sager. Rigsadvokaten rekvirerer ydelsen efter aftale med Justitsministeriet. Advokaten sender regningen til Rigsadvokaten, men Rigspolitiet betaler fakturaerne. Nedenfor beskrives prisfastsættelsen for de enkelte underkonti.

♦ **Revisionshonorar** (18,4 mio. kr.). De største og mest komplicerede sager vedrørende økonomisk kriminalitet behandles af SØK. For så vidt angår opgaver, der forventes at overstige tærskelværdien for udbud, anvendes en fireårig rammekontrakt. Rammekontrakten er indgået mellem SØK og tre revisionsfirmaer. Rammekontrakten omfatter alle enheder under politiet og anklagemyndigheden i Danmark.

♦ **Mentalundersøgelser** (26,6 mio. kr.). Der blev i 2001 indgået aftale mellem Justitsministeriet og nogle amter om standardpriser for ydelsen (senere videreført af regionerne), mens der på Sjælland foretages ambulante mentalundersøgelser af Justitsministeriets Retspsykiatrisk Klinik, som er en del af politiets almindelige virksomhed (§ 11.23.01). Aftalerne med amterne (nu regionerne) fastsatte en pris på 25.000 kr. per undersøgelse og erklæring i 2000-priser. Alle undersøgelser er således ikke omfattet af prisaftaler, da ansvaret for aftaleindgåelse er placeret i politikredsene. En fremtidig alternativ løsning kunne være at placere ansvaret for opgaveløsningen hos regionerne.

♦ **Eksterne anklagere** (2,0 mio. kr.). De konkrete udgifter afholdes efter særlig aftale mellem Rigsadvokaten og Justitsministeriet. Priserne følger individuelle aftaler. ...”

Side 36

”...Bevillingen på 11.23.01 udgør 8,5 mia. kr. på FL10. ...”

Side 40

”.. 4.2.1 Forbruget historisk

Det samlede forbrug fordelt på de ovenfor nævnte enheder udgjorde i 2008 og 2009:

Side 41

Tabel 3 Fordeling af forbrug (TDKK 2011 faste priser	2008	2009
Rigspolitiet (ink. Færøerne og Grønland)	2.251	2.324
Den Centrale Anklagemyndighed (DCA)	255	269
Politiets efterretningstjeneste (PET)	521	522
Kredsene	5.589	5.826
TOTAL	8.615	8.941

DCA og PET er baseret på Rigspolitiets opgørelser, hvor opdelinger foretaget på henholdsvis budgetansvar og stedkoder.

COP15 effekten er elimineret i 2009 i Rigspolitiet og Københavns Politi

Side 41 (fortsat)

Kredsenes forbrug var fordelt på følgende måde i årene 2008 og 2009:

Tabel 4 Fordeling mellemkredsene (TDKK 2011 faste priser)	2008	2009
Nordjylland	423	439
Østjylland	473	487
Midt- og Vestjylland	449	442
Sydøstjylland	384	396
Syd- og Sønderjylland	425	446
Fyn	415	428
Sydsjælland og Lolland-Falster	369	375
Midt- og Vestsjælland	379	396
Nordsjælland	476	491
Vestegnen	420	435
København	1.369	1.485
Bornholm	6	6
TOTAL kredse	5.589	5.826

Det skal bemærkes, at løn ikke var allokeret til Bornholm i disse år, men indgår under Rigspolitiet

COP15 effekten er elimineret i 2009 i Københavns Politi ...”